

ВЪПРОС № 34:
**ПРОИЗВОДСТВО ПО ИЗДАВАНЕ НА ОБЩИ И
НОРМАТИВНИ АДМИНИСТРАТИВНИ АКТОВЕ.**

LAWN 302 Административно право и административен процес

ПЛАН

1. Производство по издаване на общи административни актове.
2. Производство по издаване на нормативни административни актове.

АДМИНИСТРАТИВНОПРАВНИ ИЗТОЧНИЦИ

- Административнопроцесуален кодекс:

Глава пета „Издаване на административни актове“, раздел II „Общи административни актове“ и раздел III „Нормативни административни актове“ (членове 65–80)

- Закон за нормативните актове

ПОНЯТИЕ ЗА ОБЩИ АДМИНИСТРАТИВНИ АКТОВЕ

- **Общи** са административните актове с еднократно правно действие, с които се създават права или задължения или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на неопределен брой лица, както и отказите да се издадат такива актове (чл. 65 от Административнопроцесуалния кодекс).

НАЧАЛО НА ПРОИЗВОДСТВОТО

- Производството по издаване на общи административни актове е *задължително и безспорно*. То стартира по *инициатива на административния орган* с изготвянето на проект на съответния акт (арг. чл. 66, ал. 3 от АПК).
- Началото на производството се оповестява чрез средствата за масово осведомяване или по друг начин, а когато засяга организации на заинтересованите лица, проектът на общия акт задължително им се изпраща.
- Установени са четири възможни форми на участие:
 1. писмени предложения и възражения;
 2. участие в консултативни органи, подпомагащи органа, издаващ акта;
 3. участие в заседания на органа, издаващ акта, когато той е колективен;
 4. обществено обсъждане.

РАЗВИТИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

- В хода на производството *заинтересованите лица* имат право на достъп до цялата информация, свързана с издаването на акта, като това се отнася и за лица от съседни държави, когато съществува вероятност административният акт да ги засегне.
- Когато откриването на производството по издаване на акта *не е оповестено публично* съгласно чл. 66, ал. 1 от АПК и в нарушение на чл. 69, ал. 1 и ал. 2 от АПК *не са заявени форми на участие на заинтересованите лица* в производството по издаване на акта, на тези лица *не е предоставена възможност* за участие в разумен срок. Това води до нарушаване на основни принципи в административното производство – за съразмерност (чл. 6, ал. 1 от АПК) и за равенство (чл. 8, ал. 1 от АПК).
- За неуредените въпроси в това производство се прилагат субсидиарно правилата за издаването на индивидуалните административни актове. Във връзка с това освен инициативата ще са валидни и въпросите на формата на искането и неговата допустимост, препращането на компетентен орган, събирането на доказателства, спирането и прекратяването на производството и др.

ПОСТАНОВЯВАНЕ НА АКТА

- Преди да постанови общия административен акт административният орган трябва да направи две неща:
 1. да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая и
 2. да обсъди предложенията и възраженията на заинтересованите граждани и техните организации (чл. 71).

Обсъждането на предложенията и възраженията на заинтересованите граждани и техните организации (чл. 71 от АПК) не означава непременно съобразяване с позициите на тези лица. Но необсъждането представлява *съществено процесуално нарушение* на административнопроизводствените правила.

В случай че в противоречие с чл. 71 от АПК решението е издадено, *без да са обсъдени предложенията и възраженията* на заинтересованите лица, а в нарушение на чл. 72, ал. 1 от АПК съдържанието на акта не е оповестено чрез средствата за масово осведомяване, констатираните нарушения на административнопроизводствените правила са *съществени*.

СРОК ЗА ПРОИЗНАСЯНЕ

- Общият административен акт може да бъде издаден *не по-рано от един месец* от откриването на производството за издаването му (чл. 69, ал. 2 от АПК).
- В *неотложни случаи* за издаването на общ административен акт, като предотвратяване и преустановяване на нарушения във връзка с националната сигурност и обществения ред, за осигуряване на **живота, здравето** и имуществото на гражданите и др., някои от условията за уведомяване и участие в производството могат да не бъдат спазвани (чл. 73 от АПК).

СЪОБЩАВАНЕ НА АКТА

Съдържанието на общия административен акт се съобщава по реда, по който е направено уведомяването – чрез средствата за масово осведомяване, чрез изпращането на проекта до организации на заинтересованите лица или по друг подходящ начин (чл. 72, ал. 1).

ПОНЯТИЕ ЗА НОРМАТИВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ

- **Нормативните административни актове** са подзаконови административни актове, които съдържат административноправни норми, отнасят се за неопределен и неограничен брой адресати и имат многократно правно действие (чл. 75, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс).
- За издаването на тази категория административни актове е необходимо *изрично оправомощаване*, и то от Конституцията или от закон. Две особено важни правила действат:
 - 1. компетентността се урежда на изключително високо равнище;
 - 2. компетентността не може да се прехвърля, т. е. делегирането е забранено.

ПРОЕКТ НА НОРМАТИВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ

- При издаването на нормативни административни актове АПК съдържа *препращаща норма* (чл. 80), която указва, че за издаването на подзаконови нормативни актове е необходимо да се спазят специалните изисквания за издаване, уредени в ЗНА.
- Преди внасянето на проект на нормативен акт за издаване или приемане от компетентния орган съставителят на *проекта* го публикува на интернет страницата на съответната институция заедно с *мотивите*, съответно *доклада*, и *предварителната оценка на въздействието* (чл. 26, ал. 3 от ЗНА).
- *Приложеният необнародван нормативен административен акт* създава нежелана от правния ред и опасна привидност, че той има правно действие и валидно регулира съответните обществени отношения. Затова в този случай допуснатото нарушение на административнопроизводствените правила за издаването му – липсата на обнародване – вече е особено съществено и такъв нормативен административен акт (необнародван, но приложен) е нищожен.

ПОСТАНОВЯВАНЕ НА АКТА

- Формата на издавания акт е *писмена*. Текстът на нормативния акт, както и приемането му се удостоверяват:
 - при постановление на Министерския съвет – от министър-председателя,
 - при другите нормативни актове – от органа, който ги е издал, а когато той е колективен орган – от неговия председател (чл. 78, ал. 1 от АПК).

СЪОБЩАВАНЕ НА АКТА

- Съобщаването се извършва чрез обнародване в „Държавен вестник“.
- Нормативните актове на общините се разгласяват чрез *местните печатни издания* или по друг подходящ начин (чл. 78, ал. 3 от АПК). Актовете на общинския съвет се разгласяват на населението на общината в 7-дневен срок от приемането им чрез *средствата за масово осведомяване*, чрез интернет страницата на общината и по друг подходящ начин, определен в правилника (чл. 22, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация).

ВЪПРОСИ

1. Кой са субектите, които поставят началото на производството по издаване на общи административни актове?
2. Кой са субектите, които поставят началото на производството по издаване на нормативни административни актове?
3. Какви са правните последици от несъобщаването на административните актове?